

CAUSA HONORIS

Ο «ΠΡΩΤΟΣ ΕΝ ΕΥΘΥΝΗ ΚΑΘΗΛΩΜΕΝΟΣ» ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ Ο ΙΜΒΡΙΟΣ ΣΑΓΗΝΕΥΩΝ ΕΙΣ ΧΡΙΣΤΟΝ ΤΗΝ ΟΙΚΟΥΜΕΝΗΝ

Όταν στις 19 Οκτωβρίου του 1969 ο νεαρός διάκονος Βαρθολομαίος Αρχοντώνης ελάμβανε τον δεύτερο βαθμό της Ιερωσύνης και χειροτονείτο Πρεσβύτερος, άκουγε από πατρικών χειλέων του χειροτονούντος αυτόν, Μητροπολίτου Γέροντος Χαλκηδόνος Μελίτωνος Χατζή (1913-1989) τα παρακάτω: *«Ιερολογιώτατε και αγαπητέ Διάκονε και υιέ κατά πνεύμα κ. Βαρθολομαίε, πιστώς μέχρι την σήμερα διακονήσας τω Κυρίω και τω αχράντω Σώματι Αυτού, τη Αγία Εκκλησία, εν τη διακονία της Τραπέζης της Αγίας και των τραπεζών, ήτοι του συνόλου θεανδρικού μυστηρίου της δημιουργικής, της σωστικής και της εσχατολογικής οικονομίας του Θεού, κρίσει και ευλογία του Καθηγουμένου της Εκκλησίας και της περί Αυτόν Αγίας και Ιεράς Συνόδου, αξίως ανάγεσαι σήμερα εις τον δεύτερον βαθμόν της ιερωσύνης, λαμβάνων θέσιν εν τω Πρεσβυτερίω της Μεγάλης Εκκλησίας και καθιστάμενος οικονόμος της Θείας Ευχαριστίας και των άλλων μυστηρίων του Θεού.*

Και είναι εύκαιρον τούτο. Είναι δε εύκαιρον, διότι πορεύεσαι προς διδασκαλίαν, την διδασκαλίαν του λόγου του Θεού. Και είναι πληρότης του Θεολόγου να εναλλάσση την Αγίαν Τράπεζαν με την έδραν. Αυτή είναι η πατερική ημών παράδοσις. Οι Πατέρες ήσαν Θεολόγοι, διότι πρώτον ήσαν ιερείς και ποιμένες. Και δεν ήτο δυνατόν να νοηθή διδασκαλία της Θεολογίας άνευ βιώσεώς της από του θυσιαστηρίου, άνευ της διαποιμάνσεως των ψυχών.

Η στιγμή αυτή είναι στιγμή βαθείας περισυλλογής και περισσότερον σιωπής και όχι των λόγων. Δια τούτο θα σοι είπω μόνον λόγον ένα: έρχεσαι ίνα λάβης την χάριν. Αυτή είναι του Κυρίου. Αυτή είναι η αποφασίζουσα εις το τέλος. Αλλά δια να γίνη αυτό πρέπει να κενωθής δια να δοθή τόπος εις την χάριν.

Η αμαρτία και η κακία είναι πολύμορφος, αλλά η ρίζα της αμαρτίας και της κακίας είναι το «εγώ» ημών, η φιλαυτία, η ιδιοτέλεια, η υπερηφάνεια και δη η πνευματική υπερηφάνεια. Φυλάξου από τούτων. Κενώθητι. Ταπεινώθητι. Και κυρίως δος θέσιν τη θεία χάριτι. Και μείνον δια βίου, μέχρι τέλους, μέχρι της αποδόσεως λόγου τω Κυρίω κεχαριτωμένος παρά Θεού, κεχαριτωμένος παρά ανθρώποις. Αμήν».

Οι νουθετήριες – χειροτονητήριες προτροπές του αιιδίμου Χαλκηδόνος Μελίτωνος προς τον λίαν ηγαπημένο κατά πνεύμα υιό του Βαρθολομαίο έγιναν πράξη. Ως Φαναριώτης κληρικός ο τότε νεαρός Αρχιμανδρίτης, μετέπειτα Μητροπολίτης Φιλαδελφείας (1973-1990) και εν συνεχεία Γέρον Χαλκηδόνος (1990-1991) Βαρθολομαίος ανεδείχθη όντως διδάσκαλος του Ευαγγελικού Θείου Λόγου και της αμωμήτου Ορθοδόξου πίστεως και κατέστη «ένσαρκο σκεύος κενώσεως» εν Χριστώ και ταπεινώσεως καθ' όλη την διακονία του μέσα στους σωστικούς κόλπους της πρωτοθρόνου και πρωτευθύνου Μητρος Εκκλησίας και απέναντι στον «κατ' εικόνα και καθ' ομοίωσιν» πλασθέντα άνθρωπο. Ο Πατριάρχης Βαρθολομαίος ουδέποτε κατελήφθη υπό συμπλεγμάτων φιλαυτίας, εγωισμού, ιδιοτελείας, υπερηφανείας, ματαιοδοξίας ή κενοδοξίας. Ουδέποτε απεμακρύνθη του ιερού καθήκοντος αυτού ως Ορθοδόξου Ρωμιού και Φαναριώτου κληρικού. Κενώθηκε και ταπεινώθηκε εν

Χριστώ μέσα από τις «συμπληγάδες πέτρες» της διακονίας υπέρ της Εκκλησίας και δη της μαρτυρικής καθαγιασμένης Μεγάλης Εκκλησίας της Κωνσταντινουπόλεως και υπέρ εκάστου πάσχοντος και δοκιμαζόμενου ανθρώπου. Τηρητής δόκιμος και πάντοτε εν υπακοή πνευματική των ευαγγελικών και πατρικών νουθεσιών του Γέροντός του έδωκε τόπο στην ψυχή και στην καρδιά του προκειμένου να κατοικήσει εν αυτώ η άκτιστη ενέργεια και χάρη του Τρισαγίου Θεού, η οποία είχε και έχει πάντοτε τον τελικό λόγο στην επίγεια ζωή του αφού «αυτή είναι η αποφασίζουσα στο τέλος». Η χάρη του Θεού εκόσμησε εκ κοιτίας μητρός τον τότε μικρό Δημήτριο από την Ύμβρο με πάσα χάρη και δωρεά, με τα χαρίσματα του Παναγίου και τελεταρχικού Πνεύματος.

Τα έτη της ζωής του Δημήτριου Αρχοντώνη ως ρυάξ γαλήνιος ήταν πάντοτε πεπληρωμένα της θείας χάριτος, η οποία «πεποικιλμένο» ανέδειξε αυτόν τόσο με την «κατά κόσμον» όσο και με την «κατά Θεόν» σοφία. Αριστούχος μαθητής και φοιτητής της Ιεράς Επιστήμης της Θεολογίας στην Θεολογική Σχολή της Χάλκης και στα Πανεπιστήμια της Ευρώπης. Υποδειγματικός Διάκονος, Αρχιμανδρίτης και Μητροπολίτης του Οικουμενικού Θρόνου. Και πάντα ταύτα επεσκίαζε η άκτιστος ενέργεια του Τριαδικού Θεού, η οποία ανέδειξε τον εξ Ύμβρου Βαρθολομαίο και στον πάνσεπτο και μαρτυρικό Αποστολικό, Πατριαρχικό και Οικουμενικό Θρόνο της Κωνσταντινουπολίτιδος Εκκλησίας.

Την 2^α Νοεμβρίου 1991, ημέρα της ενθρονίσεως αυτού, κατά τον «Ενθρονιστήριο» ή «Επιβατήριο» λόγο του, ο Πατριάρχης έλεγε: *«Την Αγίαν και Ομοούσιον και Ζωοποιόν και Αδιαίρετον Τριάδα προσκυνούντες και τω θελήματι του Κυρίου μόνο υπείκοντες, ως τούτο εξεφράσθη εν τη Εκκλησία δια της ομοφώνου κανονικής ψήφου της Ιεράς Αδελφότητος, και την Αγίαν Ορθόδοξον πίστιν ομολογούντες, παραλαμβάνομεν από των χειρών του μακαριστού και μεγάλου εν Πατριάρχαις Δημητρίου του Α΄ τον Σταυρόν Ανδρέου του Πρωτοκλήτου, εις συνέχισιν της ανόδου εις τον Κρανίου Τόπον, εις συσταύρωσιν ημών τω Κυρίω και τη Αυτό συνεσταυρωμένη Εκκλησία εις συντήρησιν του φωτός της Αναστάσεως».*

Όλη η πορεία του Πατριάρχου Βαρθολομαίου σφραγίζεται από την εν Χριστώ κένωση, ταπείνωση, ακλόνητη πίστη και τελικά καθοδήγηση υπό της Θείας Χάριτος, η οποία κατευθύνει τα διαβήματα αυτού σε έργα αγάπης, προσφοράς, διακονίας και αυτοθυσίας υπέρ του μαρτυρικού Οικουμενικού Πατριαρχείου, του ευσεβούς Γένους μας και κάθε πονεμένης και δοκιμαζόμενης ψυχής. Στο πρόσωπό του ευρίσκει την απόλυτη εφαρμογή το ευστόχως λεχθέν: *«Ο Πατριάρχης Βαρθολομαίος είναι η αληθής προσωποποίηση της γνήσιας ταπεινώσεως και όχι η προσποίηση της δήθεν σεμνότητος».*

Ο Πατριάρχης Βαρθολομαίος έχει και κατέχει την υψίστη των αρετών, την πνευματική διάκριση. Γνωρίζει κάλλιστα πότε, πώς, πού και γιατί πράττει και λέγει το ο,τιδήποτε Δεν υπολογίζει το κόστος όταν πρέπει να υπερασπιστεί την αλήθεια και το δίκαιο. Όλες οι πράξεις και οι λόγοι αυτού δορυφορούνται περίξ δύο «πνευματικών πόλων έλξεως», της αγάπης του προς τον Χριστό και της αγάπης του προς τον άνθρωπο. Έτσι, όλη η ζωή του Πατριάρχου είναι γνήσια και ανεπιτήδευτα «Χριστοκεντρική» και «Ανθρωποκεντρική», και επομένως είναι απολύτως «Αγιοπνευματική» και «κεχαριτωμένη» υπό της ακτίστου Χάριτος, η οποία πάντα τα «ασθενή θεραπεύει και τα ελλειπόντα αναπληροί».

Έως μέχρι «μυελού οστέων» γνήσιος Φαναριώτης Ιεράρχης και συνάμα Πρωτόθρονος Πρωθιεράρχης της Ορθοδόξου κατ' Ανατολάς Εκκλησίας του Χριστού είναι πεπληρωμένος του «σταυραναστάσιμου» ήθους που είναι «sine qua non» όρος και προϋπόθεση για κάθε Ορθόδοξο Χριστιανό και πολύ περισσότερο για τον Πρώτο Επίσκοπο, την κεφαλή της

Ορθοδοξίας. Σταυρός και Ανάσταση ως πλεξούδα υπάρχουν μέσα στη ζωή του μαρτυρικού Πατριαρχείου και του εκάστοτε Πατριάρχου, ο οποίος ενσαρκώνει και υποστασιοποιεί τον παλαίφατο και ιερώτατο τούτο θεσμό.

Στο πρόσωπο του Πατριάρχου Βαρθολομαίου πραγματώνεται αυτό που εύστοχα και γλαφυρά γράφει ο Πρέσβυς και Άρχων Οφφικίαλος της Μεγάλης Εκκλησίας Αλ. Αλεξανδρής: *«Το Φανάρι ενσαρκώνει την πνευματικήν και φυσικήν αντοχήν του Γένους. Το Φανάρι είναι κάστρο απόρθητο».*

Ο Πατριάρχης Βαρθολομαίος καλώς γνωρίζει ότι η λάμπουσα πατριαρχική δεσποτική μίτρα είναι περικάλυμμα για να αποκρύψει από την κοινή θέα με την λαμπρότητα των ψευδοπολυτίμων λίθων την αλήθεια των ακανθών, τον όντως θησαυρόν της. Και είναι ακόμη αυτή ένας κλήρος. Κλήρος δυσβάστακτος και πολυδάπανος μιάς παρακαταθήκης αδαπανήτου. Και ο Σταυρός; Ο Σταυρός είναι δικός της. Της Μεγάλης Εκκλησίας. Το πρώτο και το ύστατο, το μέγιστο προνόμιό της. Θεού δύναμις και Θεού σοφία, όπως αποκαλυπτικά γράφει σε ομιλία του ο αοίδιμος Χαλκηδόνας Μελίτων.

Σε κάθε βήμα και αναπνοή του ο Πατριάρχης Βαρθολομαίος από τα είκοσι χρόνια του, όταν στις 13 Αυγούστου 1961 χειροτονήθη Διάκονος και μέχρι σήμερα, βιώνει τον θάνατο και τη ζωή, τις δυνάμεις του σκότους που μάχονται το καλό καγαθό, αλλά και το άκτιστο, άληκτο και άδυτο φως της Βασιλείας του Θεού, τον Σταυρό και την Ανάσταση. Απάντων τούτων λαμβάνει πείρα στην καθημέραν πρωθιεραρχική πατριαρχική διακονία του, διότι είναι γνώριμοι στον ίδιο και στην Εσταυρωμένη Εκκλησία οι εμπυσμοί, οι κολαφισμοί, οι μάστιγες, τα ραπίσματα και ο ακάνθινος στέφανος και η χολή μετά όξους και η λόγγη, τα οποθενδήποτε. Γνώριμη και η «πολυτέλεια του οίκτου». Είναι οικείες οι φωνές «σταύρωσον», «ουκ έχομεν βασιλέα ει μη καίσαρα», «κατάβηθι». Και σε ορισμένες στιγμές η φωνή της Μητρός Εκκλησίας συνοδεύει την φωνή του Κυρίου της, «ίνα τι με εγκατέλιπες;». Και όμως υπομένει την «άκρα ταπείνωση». Ο Πατριάρχης, κρίκος και ο ίδιος στην χρυσή αλυσίδα της χορείας μεγάλων αγίων και μαρτύρων Πατριαρχών, πολλές φορές βιώνει το ψαλμικό: «Οι φίλοι μου και οι πλησίον μου εξ εναντίας μου ήγγισαν και οι έγγιστά μου από μακρόθεν μου έστησαν». Ουδέποτε όμως πτοείται διότι πιστεύει όχι στην ισχύ του θανάτου, αλλά πάντοτε στην αλήθεια της Αναστάσεως. Ο ίδιος μεταλαμπαδεύει και προσφέρει φως, πάντοτε και μόνον φως, τίποτε ολιγώτερο από φως, μόνον φως Αναστάσεως. Ακόμη και αν ο ίδιος γεύεται την πικρά γεύση του ακάνθινου στεφάνου, του όξους και της χολής και του Σταυρού, εκείνος προσφέρει φως και Ανάσταση. Και παρόλο που τα καρφιά της προδοσίας και του υποκριτικού προσωπείου πολλάκις εκτοξεύονται και εκ των ημετέρων ψευδαδέλφων ελλαδιτών ως αναβίωση του επικατάρατου κοραϊσμού και της δυτικόφερτης φαρμακιδείου νοοτροπίας στα εκκλησιαστικά πράγματα, εντούτοις ο Πατριάρχης του Γένους, λόγους και έργους, απαντά: «τοις μισούσιν και αγαπώσιν ημάς, ο Θεός συγχώρησον...».

Στο πρόσωπο του Πατριάρχου Βαρθολομαίου, στα έργα και στους λόγους του, ενσαρκώνονται τα υπό του αοιδίμου Γέροντος Χαλκηδόνας κυρού Μελίτωνος γραφόμενα περί του Φαναριώτου Ιεράρχου και του Φαναρίου: «είναι ιδιότυπος είτε ο ιεράρχης είτε ο εν γένει κληρικός του Φαναρίου. Αυτό το Φανάριον, είναι τι πλέον της καθεστηκυίας έδρας εν τη Πόλει ταύτη της Κεφαλής της Ορθοδοξίας. Είναι μια έννοια. Συμβολίζει την ικανότητα της ζωής να υπερβαίνει τον χαλασμό, την δυνατότητα της επιβιώσεως εν τη συνυπάρξει. Το Φανάριον είναι η τέχνη του να εξάγη τις εκ των χειρίστων δεδομένων το άριστον δυνατόν.

Το Φανάριον είναι φορέας υψίστων αξιών. Είναι υπομονή. Είναι σιωπή. Είναι ευγένεια. Η ευγένεια των παλαιών. Όχι ναρκισσισμός και στατικότητα. Φύλαξ του θησαυρού της αμωμήτου ημών πίστεως και της ιεράς παραδόσεως της Ανατολής επενδεδυμένης τας άλλας παραδόσεις του Γένους, όμως φύλαξ, ενεργός και δυναμικός. Είναι η πύλη της Ανατολής, ανεωγμένη προς την Δύσιν. Είναι ο ευαίσθητος δέκτης των μηνυμάτων της Δύσεως. Ερμηνευτής των μεγάλων στροφών του βίου του κόσμου. Ο Φαναριώτης είναι μια Σχολή.

Και ο φαναριώτης ενώ είναι γέννημα της αναγκαιότητας μιας στιγμής της ιστορίας, αποβαίνει και αυτός έννοια, η οποία διαπορεύεται τας εποχάς, επίκαιρος εις μίαν εκάστην ως προς τα κύρια χαρακτηριστικά. Διότι ο Φαναριώτης εκπροσωπεί τον φορέα μιας μεγάλης κληρονομίας, την οποία ο ίδιος διασώζει όχι δια της ταφής, αλλά δια της αξιοποιήσεως υπέρ των πολλών. Ο Φαναριώτης είναι ο συγκερασμός της παραδόσεως και της προόδου, εν τη κατά πρόσωπον αντιμετώπισει της πραγματικότητας, οποιαδήποτε και αν είναι».

Ο Πατριάρχης βιωματικώς και εμπράκτως διακονεί και αγωνίζεται υπέρ του Φαναρίου. Τα πάντα και πάντοτε συντελούνται υπέρ των απαραγράπτων δικαίων και των ιερωτάτων προνομίων του Φαναρίου. Η πρώτη και ύστατη μέριμνα του Πατριάρχου είναι το Φανάρι, ο τηλαυγής αυτός φάρος της Ορθοδοξίας και του ευσεβούς Γένους μας. Ουδέν πράττει υπέρ του ιδίου. Τα πάντα άρχονται και ολοκληρώνονται προς δόξαν της Μητρός Αγίας Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας, του Οικουμενικού μας Πατριαρχείου.

Όταν καλέσασα ποτέ Ανδρέα τον Πρωτόκλητο, εκάλεσε και τον από Χαλκηδόνος Βαρθολομαίο στον Πρώτο Ορθόδοξο Θρόνο της Ανατολής ως Ηγούμενο της Ορθοδοξίας και του ευσεβούς Γένους μας. Εκλήθη και είναι ο Μέγας Ηγούμενος της Ορθοδοξίας, ο οποίος βιώνει το προνόμιο και το παράδοξον της Αποστολικότητας, και οικοδομεί την Εκκλησία του Χριστού με την Αγία Ορθοδοξία και την Χριστιανική πληρότητα «*διά δόξης και ατιμίας, δια δυσφημίας και ευφημίας... ως αγνοούμενος και επιγινωσκόμενος, ως αποθνήσκων και ιδού ζων, ως παιδευόμενος και μη θανατούμενος, ως λυπούμενος αεί δε χαίρων, ως πτωχός πολλούς δε πλουτίζων, ως μηδέν έχων και πάντα κατέχων*» (Β' Κορ. Στ', 8-10).

Για τον Πατριάρχη Βαρθολομαίο, τον και κατά πνεύμα πολυφίλητο υιό του, θα έγραφε, όπως άλλοτε, ο αείμνηστος για τον Πατριάρχη Αθηναγόρα, Μητροπολίτης Γέρων Χαλκηδόνος Μελίτων, τα κάτωθι: «*Ασκητής και δέσμιος μετά Παύλου εις σεαυτόν διά Χριστόν, ελεύθερος όμως εν Χριστώ και εν τω φιλελευθέρω της Ορθοδοξίας πνεύματι, δια τους άλλους, έστης εν μέσω της Εκκλησίας, ως δωρικός κίων ασάλευτος, και επορευθής ως Προφηταπόστολος, τα μέλλοντα ορώμενος και ευαγγελιζόμενος και πράττων. Ο αυτός πάντοτε και εν τη ευτυχία και εν τη δυστυχία*».

Κατά την διαρρεύσασα εικοσαπενταετία ο Πατριάρχης Βαρθολομαίος ανεδείχθη των Αγίων Πατέρων διάδοχος και ομότροπος, εστάθη άξιος Αρχηγός της Ορθοδοξίας, εμπνευσμένος Προφηταπόστολος της ενότητας της Εκκλησίας του Χριστού, ασίγαστος κήρυξ και ακάματος εργάτης της αγάπης και της ειρήνης μεταξύ απάντων των επί γης ανθρώπων.

Είναι ο Ίμβριος που σαγηνεύει την οικουμένη. Ο Μέγας Πατριάρχης του 20^{ου} και 21^{ου} αιώνας, ο οποίος εστερέωσε περαιτέρω τον Αποστολικό, Πατριαρχικό και Οικουμενικό Θρόνο της Μητρός Εκκλησίας επί του εδάφους της προαιωνίου δικαιοδοσίας του, προήγαγε

την Πανορθόδοξη και Διαχριστιανική ενότητα αγωνισθείς σθεναρώς και εν τέλει επιτυχών να συγκαλέσει και την εν Κρήτη Αγία και Μεγάλη Σύνοδο της Ορθοδόξου Εκκλησίας.

Ο από Χαλκηδόνος Βαρθολομαίος ήδη καταγράφεται από του νυν αιώνας ως ένας ακόμη Πατριάρχης μεταξύ των μεγάλων προκατόχων του, Γρηγορίων, Χρυσοστόμων, Φωτίων. Ο Θεός ηυδόκησε και ευλόγησε την εικοσιπενταετή Πατριαρχία Βαρθολομαίου, ο οποίος είναι ένας εκ των ελαχίστων Πατριαρχών που ευτύχησαν να συμπληρώσουν υπέρ τις δύο συναπτές δεκαετίες στο πηδάλιο του Οικουμενικού Πατριαρχείου.

Η Επετηρίδα του Οικουμενικού Πατριαρχείου του σωτηρίου έτους 2011, με απόφαση της Συνοδικής Επιτροπής επί της εκδόσεως αυτής, αφιερώθηκε στην συμπλήρωση ευκλεούς εικοσαετούς Πατριαρχείας του Παναγιωτάτου. Ο Πατριάρχης μετά πολλής συνοχής και σκέψεως απεδέχθη την ευγενή απόφαση της Συνοδικής επιτροπής, όπως ο ίδιος γράφει, «...ουχί δια λόγους προβολής του προσώπου ή της διακονίας ημών, αλλά μόνον ως μίαν ακόμη αφορμήν δημοσία δοξολογίας και ευλογίας του ονόματος του Θεού δια την χαρισθείσαν ημίν υψίστην δωρεάν και ευθύνην...».

Σε άλλο σημείο του Πατριαρχικού προλογικού σημειώματος στην Επετηρίδα εκείνη, ο Παναγιώτατος γράφει χαρακτηριστικά: *«Αναθεωρούντες την εικάδα των ετών της πατριαρχίας ημών βλέπομεν ημέρας χαράς, αλλά και ημέρας οδύνης. Ημέρας αιθρίας, αλλά και ημέρας νεφελώδεις. Ημέρας δόξης, αλλά και ημέρας πικρασμού. Ημέρας ενθουσιασμού και αισιοδοξίας, αλλά και ημέρας αγωνίας και απογοητεύσεως. Πολλά τα «ωσανά!», αλλ' ουκ ολίγα και τα «ουά!» και τα «άρων, άρον!».* Φωναί Ουρανού, αλλά και άδου έφθασαν εις τας ακοάς ημών. Εγεύθημεν και άρτον παρακλήσεως, αλλά και πικρού ύδατος Μερράς. Πολυτάραχον το πέλαγος της ιστορίας του Θρόνου και το πάλαι και επί των ημερών ημών, αλλά και μέγα το έλεος της αγάπης και συμπαθείας του Θεού. Χάριτι Θεού ούτε εφρεναπατήσαμεν εις τας υψώσεις, ούτε εκάμφθημεν εις τας δυσκολίας, ούτε υπεστείλαμεν τα λάβαρα του ιερού χρέους, ούτε απεγοητεύθημεν, αλλ' αγαθώ συνειδóτι προσεπαθήσαμεν, το ανθρωπίνως δυνατόν, να πορευθώμεν... Δόξα τω Θεώ πάντων ένεκεν! Και páλιν, και πολλάκις, δοξα τω Θεώ».

Τα ως άνω γραφόμενα «ιδία χειρί» του Οικουμενικού Πατριάρχου Βαρθολομαίου του Ιμβρίου επί τη συμπλήρωσει εικοσαετούς, ευκλεούς και τετιμημένης Πατριαρχίας (1991-2011) διατηρούν απαραμείωτη την ισχύ της αληθείας τους μέχρι και σήμερα, όπως και σε κάθε μελλοντική ευλογημένη επέτειο της Πατριαρχίας Βαρθολομαίου και κάθε Πατριάρχου του Γένους έως της συντελείας του αιώνας.

Σε τούτο τον «Λόγον Εγκωμίου» για την θεοδόξαστη επέτειο του Εικοσιπενταετούς Πατριαρχικού Ιωβηλαίου λαμβάνει δικαίως την προσήκουσα θέση ο θεόπνευστος λογος του εμφιλοσόφου και μουσοστεφούς Πολιού Μητροπολίτου Πέργης κ. Ευαγγέλου προς «Βαρθολομαίον τον Ίμβριον», υπομνηματίζοντας το «Πατριαρχικόν ιδεώδες» του Πρωθηγουμένου της μαρτυρικώς καθαγιασμένης Μεγάλης Εκκλησίας: *«Τον γνωρίζουμε, αλήθεια, τον σύγκαιρο Απόστολο της Χάριτος, τον καινούργιο και ήδη πανάρχαιο Οικουμενικό Πατριάρχη Βαρθολομαίο;... πορεύεται πάνω στις κρίσιμες ώρες της ανθρωπότητας... μάχεται με την αδίστακτη πραγματικότητα να μείνει ο θεσμός ακατάβλητος, να υπάρχει στην Πόλη Ρωμηοσύνη. Και οι ρυθμοί του επιταχύνονται. Ποιά φτερογίσματα αγγέλων να θέλει να προφτάσει; Ποιά επίνευση της Χάριτος να προβάλει;*

Τον κοιτάζω την ώρα που «ειρηνεύει» το λαό της χάριτος από το Θρόνο του. Από τον ιερόγραπτο πιννικόστολο θώκο «Κωνσταντινουπόλεως», που επί τετρακόσια τώρα χρόνια τα βλέμματα των Πατριαρχών στο Φανάρι, πότε ανάμικτα με ικεσίες ενδόμυχες, και πότε εκφραστικά, πέφτουν επάνω στη βασιλείο πύλη, για να συναντηθούν με το Θεό. Τούτο το καινούργιο βλέμμα πέφτει σα ρομφαία βούλησης και πόνου. Και ξανοίγεται στην οικουμένη σα μιá ασυνήθιστη χλαμύδα με πτυχώσεις καημών. Σα μια ιερή φυλλάδα με χρυσόχοες μικρογραφίες παθών, που προσφέρεται στον Όντα να του θυμίζει Ρωμοσύνη...

Ο Πατριάρχης Βαρθολομαίος γνωρίζει καλά αυτή τη σπουδή της μαρτυρίας του Θρόνου, που τον καθιστά και αγλαόφορτο. Ξεκινάει με οραματισμούς και επιστρέφει σε οραματισμούς. Πάντα με το πρεπούμενο ρίγος. Και με πρόσθετα γράμματα και ορισμούς στη διαθήκη. Όπως προβλέφθηκε την ώρα της ενθρονίσεώς του στον Πατριαρχικό Ναό, όταν προσαγορεύοντάς τον από μέρος της Εκκλησίας, του είπα: «Μνημόνευε και υπερμάχει της Εκκλησίας σου γαρ ο φθόγγος επί πάντα της οικουμένης διέρχεται πέρατα». Αυτή η υμνολογική, που εγράφη κάποτε δια τον Άγιον Γρηγόριον τον Θεολόγον, μετά αιώνας και εις την αυτήν Πόλιν απευθύνεται και προς Σε, Βαρθολομαίον τον νεοργόν Αρχιεπίσκοπον Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης και Οικουμενικόν Πατριάρχην. Και απευθύνεται ως «Προσαγορευτήριον ή Νουθετήριον» προσφώνημα εν μέσω Εκκλησίας περιβεβλημένης τον χιτώνα της ευφροσύνης της...

Εις την κορυφαίαν, λοιπόν, αυτήν ώραν Σου και ώραν της Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας, επιτελείς το πρώτο Σου λειτούργημα. Αναλαμβάνεις την υπάτην διακονίαν της και επικαλείσαι μυστικώς τα «υπέρ αίσθησιν και νουν», εις ενίσχυσίν Σου. Αλλά καλείσαι και υπ' αυτής, κατ' οφειλήν απαραίτητον, να μυσταγωγήσεις την ψυχήν Σου και εις εκουσίαν αυταπάρνησιν και να την εναρμόσεις προς το πανσέβαστον τούτο το κατεστημένον, το Οικουμενικόν Πατριαρχείον. Προς τον ίδιον προσανατολισμόν του, την ιδιάζουσαν ακτινοβολίαν του, το ιδικόν του ιδεώδες... Διότι είσαι πλέον ο άκρος προστατήρ και πρόμαχος της (Ορθοδοξίας). Ο Μνήμης αυτής προεστός.

Ευρισκόμεθα εις χρόνον που η θεία πρόνοια Σε εμπιστεύεται εις την πανσθενουργόν επιστασίαν του Παναγίου Πνεύματος. Και εις χώρον, όπου επί αιώνας τελεσιουργείται η Βουλή του Θεού...

Κατ' αυτήν την μετάγγισιν θείων στιγμών από χάριτος εις χάριν, συντελείται και η βαθυκάρδιός Σου αλλοίωσις. Αυτή Σε μεταποιεί οικτιρμούς του πανοικτίρμονος, εις την περιοπήν του Πατριάρχου. Ανάγεσαι επί τον θεοδόξαστον Οικουμενικόν Θρόνον με την θεοτίμητον της Ιεραρχίας ψήφον... αλλά πρωτίστως εκλήθης υπό της θείας προνοίας. Και επομένως, «ράβδον δυνάμεως εξαποστελεί Σοι Κύριος ο Θεός»... Είναι της μοίρας και της προνομίας των πενήτων του Χριστού η ζωή Σου να θυμίζη και βίον έγκλειστον, αλλά και άθλησιν ευώδη. Και φυλακήν χρέους, αλλά και κάμινον δροσοβόλον. Και μη λησμονώμεν, ότι και πάντοτε «υπέρ μοίραν Θεός κινείται»...

Και είναι γνωστόν και από την θητείαν των προκατόχων Σου, ότι εις τον από Θεού λαχόντα Σε θώκον της κραζούσης σιγής Σου και της προς τον Ύψιστον ικετευτικής Σου προσομιλίας, χρυσοϋφές θα είναι το άμφιόν Σου. Αλλά και το οφείλημά Σου φρικτόν. Ανθοβριθής ο πόθος Σου. Αλλά και ρέουσα πάντοτε εις το μέτωπόν Σου η σφραγίς του πάθους Σου. Στέφανος δόξης επί της κεφαλής Σου. Αλλά και «στέφανος εξ ακανθών» παρά το προσκεφάλαιόν Σου.

Αυτά είναι γραμμένα «δια κινναβάρεως», εις τον περίγυρον και του προφυρού μανδύου των και του μαύρου ράσου των Πατριαρχών του Φαναρίου. Αλλ' είναι και το απαύγασμα του υπερκοσμίου κάλλους της ιδιαιτερότητός των.

Και ακόμη και το εξιλαστήριον της πρωτοκλισίας των. Εφικτόν μόνον εις τους οικείους του αιωρουμένου μυστηρίου της ζωής των, αλλά και του αμετακινήτου θρόλου της Μεγάλης Εκκλησίας. Αυτός ο θρόνος είναι λειτούργημα περίοπτον των αιώνων. Σταυροπήγιον Αποστολικόν. Ακροστοιχίδα και ύμνος της Ορθοδοξίας. Γέρας υπέρτιμον...

Είσαι ο κατά θείαν παραχώρησιν Πρώτος καθηλωμένος της ευθύνης της Ορθοδοξίας. Και οφείλεις να προηγηθείς εις την λιτάνευσιν των τιμίων δώρων της. Και τί μακαριότης εις το τέλος κάθε διαδρομής να ομολογής ότι «ηυφράνθη Σου το πνεύμα, συγχαίρει η καρδιά».

Ήδη εις τον πανίερον αυτόν χώρον, επινεμήσεις χρυσών ενιαυτών Σε εμψυχώνουν και Λείψανα αγίων Σε συμπαρίστανται. Δύο δε ιστορικές και πολυφίλητες της Ρωμηοσύνης εικόνες της Παναγίας, που σχηματίζουν επάνω από το Θρόνο Σου τόζον δυνατόν της θεομητορικής προστασίας μας, η Φανερωμένη και η Παμμακάριστος, υπόσχονται να Σε φυλάττουν άτρωτον. Συν αυταίς και η των Βλαχερνών Γερόντισσα μετά της θρυλικής εκείνης της Μονής Βαλουκλή, θα δροσίζουν αγιασματικά το μέτωπόν Σου, ίνα έση η πατριαρχεία Σου ευλογημένη και πολυχρόνιος».